

A TALAJ HUMUSZOS TERMŐRÉTEGÉNEK MENTÉSÉT MEGALAPOZÓ TALAJVÉDELMI TERV

**TALAJVÉDELMI TERV A TERMŐFÖLD VÉGLEGES MÁS CÉLÚ
HASZNOSÍTÁSÁNAK ENGEDÉLYEZÉSÉHEZ**

Salgótarján 3771/5 hrsz.

Megrendelő: **Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata**
Címe: **3100 Salgótarján, Múzeum tér 1.**

Készítette:

TerrAgro

TerraAgro Talajvédelmi Kft.

Cím: 5000 Szolnok, Kossuth tér 7. I/9.

Telefon: +36 70 319 49 02

Ikt. szám: 73/2016.

Talajvédelmi szakértő:

Németh Balázs
9226 Dunasziget, Sérfenyő u. 73.
Szakértői nyilv. szám: 075/2010.

2016. április

1. Előzmények

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata (továbbiakban: Megrendelő) megbízást adott a TerraAgro Talajvédelmi Kft. részére, melynek tárgya, hogy a(z) **Salgótarján 3771/5 hrsz-ú, erdő hasznosítású ingatlan egy részét az elmúlt évek során többszörösen eróziós kár érte, mely jelentősen veszélyezteti a terület szomszédságában lévő ingatlanok épségét.**

Az erózió során bekövetkezett földcsuszamlások helyreállításának műszaki kivitelezéséhez, és a jövőbeni károkat megelőzendően, **a szükséges műtárgyak kialakításához a terület egy részét a művelésből véglegesen ki kívánják vonni, árok és csatorna létesítésének céljából.**

A beruházás megvalósításának egyik feltétele a területet érintő, a termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezéséhez talajvédelmi terv, valamint – mentésre érdemes humuszos talajszintek/talajrétegek esetén – az erre épülő humuszgazdálkodási terv elkészítése.

A vizsgált területen **2016. április 14-én történt meg a helyszíni bejárás, mely során a területen tapasztalt állapotok fényképes dokumentációval rögzítésre, valamint a terület talajtani viszonyainak felméréséhez a talajadottságok több fúráshelyen megvizsgálásra kerültek.**

2. A terület tájegységének, meteorológiai viszonyainak jellemzése

2.1. A terület tájegységének talajviszonyai

A terület földrajzi elhelyezkedése alapján az Északi-középhegység nagytájba, az Észak-magyarországi medencék középtájba sorolható be. E tájában foglalhatók össze a középhegységet északról szegélyező medencék. Ezekre is érvényesek a medencékről leírt általános törvényszerűségek, amelyek a medencék mezoklimatikus eltéréseiből következnek. A medencékben a talajképző közet gyakran hordalékanyag, amely a környező hegyek és dombok ásványi anyagaiból épül fel. Jellemző az is, hogy a mélyebb részeken gyakori a réti, sőt lápos réti talaj. A nem hidromorf hatás alatt álló talajok

kevésbé kilúgzottak, mint a dombhátak talajai, és a mezőségi és erdei talajképződés átmeneti övében gyakoribb a csernozjomhatás. Az északi országhatár mentén húzódó medencék láncolatát alkotó táj kistájai hat kistáj-csoportban egyesíthetők, amelyek a legtöbb esetben nincsenek egymással szoros kapcsolatban. Ezek az Ipoly-völgy és a Nógrádi-medence, a Felső-Zagyva, a Tarna-közi dombság, a Gömör-Hevesi dombság, a Borsodi-dombság, a Cserehát, valamint a Hernád-völgy.

A változatos talajképző kőzetnek megfelelően változatosak a talajok is, de a legtöbb az agyagbemosódásos barna erdőtalaj és a barnaföld, a hordalékanyag karbonáttartalma szerint. A dombsági hullámos térszint miatt jelentős az erózió, de kevés a vízmosásos eróziós forma.

2.2. Meteorológiai viszonyok

A Szász-féle agrometeorológiai **körzetbeosztás** szerint a **32.2 körzetbe** esik. A körzetre jellemző fontosabb éghajlati adatok az alábbiakban összegezve olvashatók.

Havi átlag csapadék (hó / mm):

<i>01</i>	<i>02</i>	<i>03</i>	<i>04</i>	<i>05</i>	<i>06</i>	<i>07</i>	<i>08</i>	<i>09</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
29	33	38	48	65	76	66	61	54	58	55	42

Éves csapadék átlaga: 625 mm.

Átlaghőmérséklet (hó / °C):

<i>01</i>	<i>02</i>	<i>03</i>	<i>04</i>	<i>05</i>	<i>06</i>	<i>07</i>	<i>08</i>	<i>09</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
-3,5	-0,9	3,9	9,6	14,4	17,5	19,4	18,4	14,9	9,2	3,2	-0,5

3. A vizsgált területen és a helyszíni bejáráson tapasztaltak részletes leírása

<i>Vizsgált terület helye</i>	<i>Helyrajzi száma</i>	<i>Vizsgált területrész nagysága (ha)</i>
Salgótarján	3771/5	0,0407

A vizsgált ingatlan **Salgótarján belterületének határán**, a település **K/ÉK-i oldalán**, a PT86X-5-14 blokkban található, a Pécskő út végében, a hegyoldalak közötti völgy, és annak aljában húzódó időszakos vízfolyás medre.

A terület elhelyezkedését a mellékelt áttekintő és részletes térkép, valamint a rendelkezésre bocsátott változási vázrajz tartalmazzák!

Az eróziós folyamatok következtében a Pécskő út végében, a Kazinczy Ferenc utcákhoz tartozó ingatlanok mögötti területrészen a hegyoldal megsüllyedt, a süllyedés következtében a talaj a hegyoldalak által határolt völgybe, patakmederbe csúszott. A tapasztalt állapotok a mellékelt fotókon láthatók.

A helyszín bejárása során látható volt, hogy a völgy alján futó időszakos vízfolyás medrének egy rövid szakasza betonlapokkal már korábban kiépítésre került (2. és 3. kép). A meder végében betongyűrű helyezkedik el (3. és 4. kép), melyen keresztül a benne folyó víz a város csatornahálózatába kerülhet.

A betonlapokkal kiépített mederrész, valamint a meder egyéb szakasza, továbbá annak közvetlen környezete jelentős mennyiségű hulladékkal szennyezett. A hulladék egy része a felszínen, további jelentős része a földcsuszamlás során a talajba bekeveredve található. A megfigyelt hulladékok minősége a teljesség igénye nélkül: műanyag palack, plüss játékok, lábbelik, építési törmelék a telkek csuszamlással érintett részén felépített és megsemmisült épületeiből, egyéb építési törmelék, gumiabroncsok, stb.

A hulladék keletkezése valószínűsíthetően a földcsuszamlások előtti időszakra tehető, mivel a helyszíni tapasztalatok alapján a meder széléig lezúdult és átkeveredett talaj 50-60-70 cm-es mélységig is jelentős mértékben tartalmaz talajidegen anyagot. A felszínen lévő hulladék jelentős mennyisége a mellékelt fotókon is jól látható.

A végleges kivonással vizsgált területrész, valamint a Kazinczy Ferenc utcai telkek mögötti határ között fásított terület létrehozását tervezik. E terület egy részén a megsüllyedt hegyoldal közel sík felszínre hagyott maga után (7. kép), melynek termőrétege azonban a B-szintig erodálódott. Az ezen a területrészen készült fotók alapján is látható, hogy ott is jelentős a fellelhető talajidegen anyagok mennyisége.

4. Következtetések, megállapítások

A humuszos talajszintek vizsgálata fúrt talajszelvényből, a helyszíni körülmények figyelembe vételével a terület viszonylag kis nagysága ellenére is több fúráspontra történt.

Humuszmentésre alkalmas talajszintek/talajrétegek mentésének feltétele, hogy humusztartalmuk 1% fölötti legyen, és talajhibával ne rendelkezzenek.

Tekintettel a helyszínen tapasztaltakra, a vizsgált területen fellelt jelentős mennyiségű talajidegen anyag (hulladék) jelenlétére, annak a talaj termőrétegébe való változó mélységű, de jellemzően közép-mély/mély szintű bekeveredésére, mentésre érdemes humuszos talajréteg a területen nem állapítható meg!

A területen talajtanilag termőréteggként értékelhető, humuszos termőréteg mentésének céljából talaj-mintavételre és laboratóriumi vizsgálatra érdemes talajszint nem volt megállapítható!

Az összes talajtanilag mentésre érdemes humuszos talaj mennyisége: 0 m³.

A fásított terület kialakítására kijelölt területrészen a fásítást megelőzően a talajidegen anyagok eltávolítása indokolt!

5. Összegzés

A helyszíni bejárás tapasztalatai, valamint a talajvizsgálatok eredményeiből következően a(z) **Salgótarján 3771/5 hrsz-ú, 0,0407 ha nagyságú területen a talajvédelmi tervben részletezettek figyelembe vételével a végleges más célú hasznosításnak, a tervezett árok és csatorna kialakításának talajtani akadálya nincs!**

A műszaki munkálatok a szükséges előkészületek elvégzése, a terület megtisztítása után elvégezhetők!

Mentésre érdemes humuszos termőréteg hiányában a humuszgazdálkodás terv elkészítése nem indokolt!

Dunasziget, 2016. április 27.

Vajdulák Norbert

Talajtani szakmérnök gyakornok

Németh Balázs

Talajvédelmi szakértő

Szakértői nyilv. szám: 075/2010.

TerraAgro Talajvédelmi Kft.

5000 Szolnok, Kossuth tér 7. I/9.

Cégjegyzékszám: 16-09-016341

Adószám: 25310708-2-16

Bankszámlaszám: 11745004-20136246